

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਮੂਲ

Before ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਜੇ.

ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਨਿਊਜ਼ਪੇਪਰਸ ਲਿਮਟਿਡ., - ਵਿਰੋਧੀ।

ਬਨਾਮ

M/S ਰਾਈਸਿਨਾ ਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ,-

.....ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

Criminal Original No. 13-D of 1963.

ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਐਕਟ (1952 ਦਾ XXXII) - ਐੱਸ. 3—ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ—ਕੀ ਅਪਮਾਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ—ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਦਈ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ — ਕੀ ਇਹ ਅਪਮਾਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਪਣੇ ਅਫਸਰਾਂ, ਏਜੰਟਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਜੋ ਇਸਦੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਅਤੇ ਏਜੰਟਾਂ ਆਦਿ ਦਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਣਹਾਨੀ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨਿਰਾਦਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੀ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਨਤਕ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦਾ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏਗਾ। ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਮਾਮਲਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਜਨਤਾ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਪੱਖਪਾਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਅਪਰਾਧਕ ਮਾਮਲਾ ਉਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਤਕਨੀਕੀ ਨਿਰਾਦਰ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼, ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਮਾੜੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਨਿਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਰੰਜਿਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਾਣ-ਮਰਿਆਦਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਐਕਟ, 1952 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ, ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਆਈ.ਐਮ.ਲੱਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ।

ਐਮ ਕੇ ਰਾਮਾਮੂਰਤੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਆਰਡਰ |

ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਜੇ. -ਪਟੀਸ਼ਨਰ। ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਨਿਊਜ਼ਪੇਪਰਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 1. ਮੈਸਰਸ ਰਾਇਸੀਨਾ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼ (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਲਿਮਿਟਿਡ ਨਿਰਾਦਰ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀ ਛਪਾਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ "ਪੈਟਰੋਟ" ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਸਰਸ ਐਡਤਾਤਾ ਨਰਾਇਣਨ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2) ਦੁਆਰਾ ਸੰਪਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 21 ਜਨਵਰੀ, 1963 ਦੇ ਉਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਅੰਕ ਵਿੱਚ; ਇਸ ਦੇ ਸਟਾਫ ਰਿਪੋਰਟਰ ਦੁਆਰਾ "ਕਾਰਟੂਨਿਸਟ ਸੂਜ਼ ਸਿਟੀ ਡੇਲੀ" ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਸਰੋਕਾਰ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ੍ਰੀ ਪੀ. ਐਲ. ਸੋਧੀ; ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਕਾਰਟੂਨਿਸਟ ਸ੍ਰੀ ਅਨਵਰ ਅਹਿਮਦ ਦੁਆਰਾ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ 2,50,000 ਹਰਜਾਨੇ ਵਜੋਂ ਮੁਦਈ ਦਾ ਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਨਵਰ ਅਹਿਮਦ ਦੀ ਨੈਕਰੀ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਉਸ ਦੀ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਕੰਮ ਅਸੰਤੋਸ਼ਜਨਕ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਜਾਂ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ,

ਮੁਦਈ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਜਨਤਾ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤ੍ਰ੍ਹਾਂ

-3-

ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚੋਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ-

ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾ ਕੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ, ਮਿਸਟਰ ਐਡਤਾਤਾ ਨਰਾਇਣਨ' (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2) ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਟੂਨਿਸਟ ਐਨਵਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਗਲਤ ਸੰਸਕਰਣ ਹੈ। ਅਹਿਮਦ ਜਾਂ ਬੁਰਾਈ ਦੁਆਰਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਗਣਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਰੁਝਾਨ ਸੀ

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ। ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਨਵਰ ਅਹਿਮਦ ਵਰਗੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਵਾਲੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਾਰਟੂਨਿਸਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ **Messrs Raisina Publications (Private) Limited** ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅਰੰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਕੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ, 1 ਵਰਗਾ ਇੱਕ ਨਿਗਮ ਮਾਣਹਾਨੀ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਰ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਐਮ.ਕੇ. ਰਾਮਾਮੂਰਤੀ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਕੰਪਨੀ "ਪੈਟਰੇਟ" ਅਖਬਾਰ ਦੀ

ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਨਿਰਾਦਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਤਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਲਈ ਵਿਹਾਰਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਇਹ

-4-

ਮਾਮਲਾ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸ: ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਹਰੀਕਾ (1) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਣਹਾਨੀ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਏਜੰਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੋ ਨਿਗਮ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਜੇ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਨਿਗਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਅਵੱਗਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਮਾਣਹਾਨੀ ਲਈ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੁਕਮ ਸਿਰਫ ਨਿਗਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ- ਇਹ ਇੱਕ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਰੀਅਰ ਬਨਾਮ ਈਵਨਿੰਗ ਸਟੈਂਡਰਡ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿੰਦੂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਰਿਪੋਰਟਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਗੋਡਾਰਡ ਸੀ.ਜੇ., ਨੇ ਦੇਖਿਆ (ਪੰਨਾ 1029): -

“ਅਦਾਲਤ ਝੂਠੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਦਖਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਗਲਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਜਾਂ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਈਵਨਿੰਗ ਸਟੈਂਡਰਡ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸਦੇ ਗਾਹਕ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝੇ ਗਏ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਅਤੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਬੇਵਕੂਫੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਸਪੁਰਦਗੀ, ਜੇ ਕਿਲੇਵੇਨ, ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਰਾਈਟ ਜੇ ਦੇ ਲਾਰਡ ਰਸਲ ਦੇ ਉਲਟ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਨੇ ਆਰ-ਵੀ. ਪੇਨੇ (3) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਜਾਂ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਦਖਲ ਦੇਵੇਗੀ। ਨਿਆਂ ਦਾ ਰਾਹ।”

ਨੇਕ ਲਾਰਡ ਨੇ ਫਿਰ ਲਾਰਡ ਹਾਰਡਵਿਕਸ ਐਲ.ਸੀ. ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਸੇਂਟ ਜੇਮਸ ਈਵਨਿੰਗ ਪੋਸਟ ਕੇਸ (4), ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਲੇਕਸ ਕਲਾਸਿਕਸ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: -

“ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੀਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ, ਅਲਹਿਦਗੀ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਉਹ ਪੇਪਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ ਸੀ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਪੈਂਫਲੇਟਾਂ ਨੂੰ ਛਾਪਣਾ,

-5-

ਇੱਕ ਵਪਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਵਪਾਰ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਉਹ ਕੋਈ ਵੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਛਾਪਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕੋਈ ਬਹਾਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਨੂੰ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਜਾਣ ਸੀ; ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਖਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਾਂਗਾ।”

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿੰਗ ਬਨਾਮ ਜੇ.ਜੀ. ਹੈਮੰਡ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ (5) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲਿਮਟਿਡ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਲਈ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਕੁਰਕੀ ਦੀ ਰਿੱਟ ਕਿਉਂ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਅਦਾਲਤ ਕੁਰਕੀ ਲਈ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਾਣਹਾਨੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਚਿਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਅਗਲੇ ਪੇਪਰ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਰਿਤ ਕਾਂਤੀ ਬਿਸਵਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (6) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੈਂਚ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਵੇਖਦਿਆਂ ਕਿ ਇੱਕ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਨਿਰਾਦਰ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਾਦਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਅਖਬਾਰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਵਿਅਕਤੀ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਲੇਖਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ? ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹਰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਅਥਾਰਟੀ ਸਾਡੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਖਤੀ

ਨਾਲ ਢੁਕਵੀਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਸੰਪਾਦਕ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪਵਾਦ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਕਾਰਟੂਨਿਸਟ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਵਰ ਅਹਿਮਦ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਗਲਤ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜਿਆ ਸਾਰਾਂਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪੱਖਪਾਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਇਸ ਤ੍ਰਾਂ ਨਿਰਾਦਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਅੱਗੇ ਵਧਣ

-6-

ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਨੂੰ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਬਿਆਨ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਆਈ. ਐੱਮ. ਲਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਵਰ ਅਹਿਮਦ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਨੌਕਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਵਰ ਅਹਿਮਦ ਦਾ ਕੰਮ ਸੀ। ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਇਸ ਬਾਅਦ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਭੁੱਲ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤ੍ਰਾਂ ਨਾਲ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ, ਮਿਤੀ 3 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1963, ਦੇ ਮੈਨੇਜਰਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਵਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ

ਆਰਮਾਡ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਾ ਕੰਮ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ.ਐਮ. ਗੋਇਨਕਾ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਵਰ ਅਹਿਮਦ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਜਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ) ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ), ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨਵਰ ਅਹਿਮਦ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ

ਦੇ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪੱਤਰ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਨਿਊਜ਼ਪੇਪਰਜ਼ ਲਿਮਿਟਡ ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ੍ਰੀ ਆਰ.ਐਨ. ਗੋਇਨਕਾ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਪਮਾਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨਿਰਾਦਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਮਿਸਟਰ ਆਈ. ਐੱਮ. ਲਾਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਸਨ। ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਦੱਸਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਾਲ-

-7-

ਨਾਲ ਜੱਜ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਪੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਨਤਾ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੇਸ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ। - ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਉਹ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਕੰਟੈਂਪਟ- (ਤੀਜਾ ਐਡੀਸ਼ਨ) 'ਤੇ ਓਸਵਾਲਡ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕੰਮ ਦੇ ਪੰਨਾ 95 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

"ਪ੍ਰਿੰਟ ਕਰਨਾ, ਬਿਨਾਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕਰਨਾ, ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪੱਖ ਦੇ ਸੰਖੇਪ, ਬੇਨਤੀਆਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ, ਜਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਨਿਰਾਦਰੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਨੋਟਿਸਾਂ, ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਜਾਂ ਸਰਕੂਲਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਦੇ ਲੇਖੇ ਜੋ ਕਿ ਕੇਸ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇੱਕ ਅਪਮਾਨ ਹਨ।"

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਕਿਸੇ ਦੀਵਾਨੀ ਜਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਝਗੜੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੇ ਇੱਕਪਾਸੜ ਸੰਸਕਰਣ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੇੜੇ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਕੇ ਅਣਗਿਣਤ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਲਾਰਡ .ਹਾਰਡਵਿਕ ਇਨ ਰੇਚ ਬਨਾਮ ਹਾਲ.

"ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ; ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਰਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਰਨ ਵਿੱਚ ਧਿਰ

ਵਜੋਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਨਤਾ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਜੇ ਮਿਸਟਰ ਆਈ. ਐਮ. ਲਾਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੀ ਜਾਂਚ ਗੈਸਕੇਲ ਅਤੇ ਚੈਂਬਰਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਹਡਸਨ, ਡੈਂਡਸ-ਵਰਥ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (8) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਲਾਰਡ ਹੈਵਰਟ ਸੀ.ਜੇ. ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ: -

“ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜੇ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ, ਟਿੱਪਣੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਇੱਥੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਸੰਭਵ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ- ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਿਪੋਰਟ

-8-

ਕੀਤੇ ਕੇਸਾਂ ਵੱਲ ਦਿਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਆਮ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਵਿਅਰਥ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਕੇਰਸ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ; ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਰਨਾ ਬੇਕਾਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਵੰਡੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ, ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜੇ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਪਮਾਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਲਾਰਡ ਰਸਲ, ਸੀ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਚਾਲੀ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ, ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਮੈਨੂੰ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਸੱਚੇ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੇ। ਉਸ ਨੇ ਰੈਗ ਬਨਾਮ ਪੇਨੇ ਅਤੇ ਕੂਪਰ '(3) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ: -

"ਮੈਂ ਉਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਕਾਰਜ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਕੇਲ ਜੇ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਇੱਕ ਸਲਾਮਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਾਦਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਜਦੋਂ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਆਧਾਰ ਹੋਣ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਹਰ ਬਦਨਾਮੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਪਮਾਨ ਹੈ; ਪਰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ

ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੈਸਰਜ਼ ਰਾਏਸ਼ੀਨਾ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੋ ਕਿ ਲੰਬਿਤ ਹੈ।"

"ਉਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਈਟ ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ: ਮੈਂ ਉਸ ਸਭ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਜੋ ਲਾਰਡ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਿਰਫ਼ ਜੇੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕੇਸ, ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ.....ਇਹ ਹੈਨਿਯਮ ਜੋ ਮੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀਆਂ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ....."

-9-

ਉਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਡੂ ਪਾਰਕਕ, ਜੇ. ਨੇ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਪਮਾਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬੈਂਚ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਨੇ, ਉਸੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ: -

"ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੰਗੋ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਦੇਵਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਿਊਰੀ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਤੋਂ ਵਾਂਝੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਚੌਕਸੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਅਤੇ, ਸਿਰਫ਼ ਹੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਅਸਲ ਅਤੇ ਠੋਸ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ. ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਦਲੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਦੀਵਾਨੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਾਂ ਟਿੱਪਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲਾਰਡ ਐਂਡ ਡੂ

ਪਾਰਕਕ, ਜੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਮ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਣਚਾਹੇ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜੀ ਰੋਕ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਮਾਨ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਮਿਸਟਰ ਕਰੂਮ-ਜਾਨਸਨ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਦੋ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਪੈਰੀ ਦਾ ਕੇਸ ਅਤੇ ਬਾਊਡਨ ਬਨਾਮ ਰਸਲ, ਮਲਿਨਸ ਵੀ. ਸੀ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਹਨ ਜੋ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦਾ ਵਾਹਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮਾਕਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਬਦਨਾਮੀ ਫੈਲਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ, ਅਦਾਲਤ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੱਟ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਲਈ ਨਹੀਂ ਪਾਵੇਗੀ, ਪਰ; ਇੱਛਾ; ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ; ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮੀ ਫੈਲਾਉਣ ਦੇ

-10-

ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਪਮਾਨ ਵਜੋਂ ਵਰਤ ਕੇ ਸੰਖੇਪ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇਣਾ। ਇਹ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ"

ਮੋਹਨਦਾਸ ਕਰਮਚੰਦ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (9) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਾਦਰ ਸੀ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰੇ ਜੋ ਲੰਬਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਭਰਤਾ ਓਸਵਾਲਡ ਆਨ ਕੰਟੈਂਪਟ ਤੋਂ ਬੀਤਣ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਵਾਸਦੇਓਰਾਓਜੀ ਸ਼ਿਓਰੇ ਬਨਾਮ. ਸ਼੍ਰੀ ਏ.ਡੀ. ਮੈਨਕਸ (10), ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਲੰਬਿਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਗੁਰਦੇਵ ਸਮਘ, ਜੇ. ਦੀ ਨਿਰਾਦਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ: ਇਹ ਪੱਖਪਾਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਜੋ ਲੰਬਿਤ ਹੈ- ਮੁਧੇਲਕਰ ਜੇ., ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ: -

"ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਇੱਕ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਇੱਕ ਕੇਸ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਨੇੜੇ ਹੈ, ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਵਿੱਚ ਰਾਮ ਪਰੀਚਨ ਪਾਂਡੀ ਬਨਾਮ. ਐਮ.ਐਸ.ਐਮ. ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (11), ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਆਮ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ, ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ, ਜਾਂ ਹੋਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਪਮਾਨਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਤ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨਿਰਾਦਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 110 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਪਮਾਨਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਬੰਧਤ

-11-

ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਨਤਕ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਰਾਓ ਹਰਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਸ਼ਿਓਜੀ) ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਗੁਮਾਨੀ ਰਾਮ ਆਰੀ ਏ (12), ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 164 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਅਪਮਾਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ੀ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਈ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ: -

"ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ੀ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਉਹਨਾਂ ਖੋਜਾਂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮਾਮਲਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਉਦੇਸ਼ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।"

ਬੋਨੇਟ ਕੋਲਮੈਨ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ. G. S- Monga ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (13), ਮੁਦਈ ਦੀ ਫੋਟੋ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਹ "ਖਾਲਸਾ" ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਦੀ

ਤਰਫ਼ੋਂ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ . ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਆਈਟਮ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤ੍ਰਾਂ ਕਾਰਵਾਈਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਹੈ)। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ (ਮੈਨੋਰੇ ਅਤੇ ਦੀਨ ਮੁਹੰਮਦ, ਜੇ. ਜੇ.) ਨੇ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਨੂੰ ਇਸ ਰਾਇ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ/ਬਣਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੈਸ਼ਾਇਰ ਬਨਾਮ ਸਟ੍ਰਾਸ (14) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਡੇ, ਜੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ: -

“ਇਹ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਸੀ ਕਿ ਅਖ਼ਬਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤ੍ਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਨਿਊਜ਼ 'ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਬਹਾਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਪਰ ਲਿਮਟਿਡ ਸੀ ਇਸ ਤ੍ਰਾਂ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ, ਜੇ ਕਿ ਇੱਕ ਪੱਖ ਦਾ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਬਿਆਨ ਸੀ।”

ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੈਸ਼ਾਇਰ ਬਨਾਮ ਵਿਚ ਮਿਸਟਰ ਕਾਰਸਨ (ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਲਾਰਡ ਕਾਰਸਨ) ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿਚ ਕਾਫ਼ੀ ਤਾਕਤ ਮਿਲੀ। ਸਟ੍ਰਾਸ (14), ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ

-12-

ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਾਲੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਬਿਆਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੇ ਉਹ ਚੁਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਢ ਕੱਢਣਾ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇਣਾ।

ਚੇਲਟਨਹੈਮ ਅਤੇ ਸਵੈਨਸੀ ਰੇਲਵੇ ਕੈਰੇਜ ਐਂਡ ਵੈਗਨ ਕੰਪਨੀ (15) ਵਿੱਚ ਮਲਿਨਸ ਵੀ.ਸੀ. ਦਾ ਹੁਕਮ, ਕਿ ਨਿਦੇਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅਪਮਾਨਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੁੜ ਸੁਬ੍ਰਾਹਮਣੀਅਨ (16) ਵਿੱਚ, ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਜਿਸਦੀ ਗਣਨਾ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਹਿਰ ਦੇਣ, ਗਵਾਹਾਂ ਜਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮੁਸ਼ਕਲ ਜਾਂ ਅਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਪਮਾਨ ਕਰਨ ਲਈ. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਨੰਤਲਾਲ ਸਿਰਟਘਾ ਬਨਾਮ ਐਲਫ਼ਰੇਡ ਹੈਨਰੀ ਵਾਟਸਨ (17) ਵਿੱਚ ਰੈਂਕਿਨ ਸੀ.ਜੇ. ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ

ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਝੁਕਿਆ ਜਾਂ ਜਨਤਾ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਪੱਖਪਾਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ।

ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤਿੰਦਰ ਨਾਰਾਇਣ ਰਾਏ ਬਨਾਮ. ਹੇਮੰਤਾ ਕੁਮਾਰੀ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (18), ਜਿਸ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤ੍ਰ੍ਰਾਂ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਰਾਦਰ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਖੋਜ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਜਨਤਾ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਬਕਾਇਆ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਫੀ ਜੇਖਮ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ) ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਨਿਯਮ', ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗੈਸਕੇਲੀ ਅਤੇ ਚੈਂਬਰਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਡਸਨ, ਡੈਡਸਵਰਥ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ। ਸਿਰਫ਼ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੀ ਦਲੀਲ

-13-

ਨਿਰਾਦਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੀ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਨਤਕ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏਗਾ।

21 ਜਨਵਰੀ, 1963 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਰੈਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਉੱਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾ ਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਨਤਕ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਸੀ। ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਇਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤ੍ਰ੍ਰਾਂ ਨਿਪਟਿਆ ਨਿਯਮ ਹੈ

ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਵੇ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਮਾਮਲਾ ਉਪ-ਮੰਤਰੀ ਰਾਏਸੀਨਾ ਦੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਨਤਾ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਅਪਰਾਧਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਤਕਨੀਕੀ ਨਫ਼ਰਤ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਪੁਨਰ ਸੁਬਰਾਹਮਣੀਅਨ (16) ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰਾ)। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਹੈਲਸਬਰੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਤੀਜਾ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਭਾਗ 8), ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪੰਨਾ 12 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਜਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗਿਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ।"

ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਅਪਵਾਦ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਦਾ ਇਹ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਜੋ ਕਿ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਪੱਖਪਾਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਨਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ

-14-

ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ- ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵਾਂ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਪਾਰਕ ਦੁਸ਼ਮਣੀ-ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਾਲੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਮਾਲਾ ਜੀਡਜ਼ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਨਿਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਰੰਜਿਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਾਣ-ਮਰਿਆਦਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਣਹਾਨੀ ਕੇਵਲ ਤਕਨੀਕੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਉੱਪਰ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਪਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਵਿੱਚ

ਲੱਗੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ **plaint** ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦਿੰਦਾ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਖਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Attul Pali

Translator

